

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної судової
адміністрації України
від _____ № _____

**КОНЦЕПЦІЯ ПОБУДОВИ
ЄДИНОЇ СУДОВОЇ
ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Широке впровадження інформаційних технологій в роботу судів, органів та установ системи правосуддя, а також автоматизація їх діяльності – ключовий аспект Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки (далі – Стратегія), схваленої Указом Президента України від 20 травня 2015 року № 276, та Концепції оптимізації інфраструктури забезпечення органів судової влади (далі – Концепція), схваленої Радою з питань судової реформи 28 грудня 2015 року.

На виконання вимог Стратегії та Концепції внесено низку суттєвих змін до законодавства щодо організації діяльності судів, органів та установ системи правосуддя та порядку забезпечення їх функціонування. Серед визначальних змін, які стосуються автоматизації здійснення правосуддя, став прийнятий 3 жовтня 2017 року Закон України "Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів", який набрав чинності 15 грудня 2017 року.

Відповідно до вимог цього Закону в судах України, у Вищій раді правосуддя, Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Державній судовій адміністрації України, їх органах та підрозділах має бути забезпечено функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ЄСІТС). На перехідний етап до впровадження ЄСІТС рішенням Ради суддів України від 02.03.2018 № 17 внесено зміни до Положення про автоматизовану систему документообігу суду, якими вже передбачено запровадження ряду інструментів електронного правосуддя.

Побудова ЄСІТС передбачає автоматизацію ділових процесів, включаючи загальний та процесуальний документообіг, розгляду судових справ, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові та інформаційно-телекомунікаційні потреби органів судової влади.

Запропонована даною концепцією модель побудови ЄСІТС надасть можливість здійснювати дистанційну комунікацію між судом і учасниками судового процесу шляхом використання відеоконференцзв'язку та обміну процесуальними документами в електронній формі.

Більш інтенсивне використання електронного правосуддя надасть користувачам можливість звертатися до суду, оплачувати послуги, брати участь у судових провадженнях та отримувати всю відповідну документацію електронними засобами.

ЄСІТС має стати інструментом підвищення ефективності діяльності, який забезпечуватиме функціонування органів судової влади в режимі

реального часу і робитиме звернення до них максимально простим і доступним для громадян, юридичних осіб, інших установ та організацій.

Реалізація концепції побудови ЄСІТС сприятиме відкритості та взаємодії органів судової влади між собою і з суміжними інститутами, забезпеченню доступності правосуддя для громадян, оптимізації витрат бюджетних коштів.

Результатом оптимізації діяльності судів, інших органів та установ системи правосуддя має стати зменшення навантаження на кожного співробітника з одночасним підвищенням ефективності роботи.

Ця концепція є основним документом, що визначає:

- основні принципи створення ЄСІТС;
- стратегію формування, функціонування та розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності судів, інших органів та установ системи правосуддя;
- методи та засоби забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки процесів підготовки, прийняття та контролю виконання управлінських рішень шляхом автоматизованого збору, накопичення, обробки аналізу і представлення інформації.

У концепції побудови ЄСІТС визначена структура, організація та принципи побудови ЄСІТС з використанням сучасних програмно-технічних засобів.

II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ЄСІТС

Відповідно до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", процесуальних кодексів України ЄСІТС має забезпечити:

- ведення електронного діловодства, в тому числі рух електронних документів у межах відповідних судів, органів та установ системи правосуддя та між ними, реєстрацію вхідних і вихідних документів та етапів їх руху;
- централізоване зберігання інформації, процесуальних та інших документів в єдиній базі даних;
- захищене зберігання, автоматизовану аналітичну і статистичну обробку інформації;
- збереження справ та інших документів в електронному архіві;
- обмін інформацією та документами (надсилання та отримання інформації та документів, спільна робота з документами) в електронній формі між судами, органами та установами системи правосуддя, учасниками судового процесу, а також проведення відеоконференції в режимі реального часу;
- автоматизацію роботи судів, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, їх органів та підрозділів;
- формування і ведення суддівського досьє (досьє кандидата на посаду судді) в електронній формі;

- віддалений доступ користувачів цієї системи до будь-якої інформації, що в ній зберігається, в електронній формі відповідно до диференційованих прав доступу;
- визначення судді (судді-доповідача) для розгляду конкретної справи у порядку, визначеному процесуальним законом;
- добір осіб для запрошення до участі у здійсненні правосуддя як присяжних;
- розподіл справ у Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Вищій раді правосуддя, її органах;
- аудіо- та відеофіксацію судових засідань, засідань Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вищої ради правосуддя, її органів, їх транслювання в мережі Інтернет у порядку, визначеному законом;
- ведення Єдиного державного реєстру судових рішень (далі – ЄДРСР);
- функціонування офіційного веб-порталу "Судова влада України", веб-сайтів Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
- функціонування єдиного контакт-центру для управління запитами, іншими зверненнями;
- можливість автоматизованої взаємодії цієї системи з іншими автоматизованими, інформаційними, інформаційно-телекомунікаційними системами органів та установ системи правосуддя, органів правопорядку, Міністерства юстиції України та підпорядкованих йому органів та установ;
- можливість учасника справи, який має намір взяти участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції, завчасно перевіряти в тестовому режимі зв'язок із судом;
- інші функції, передбачені Положенням про ЄСІТС.

ІІІ. АНАЛІЗ СТАНУ І ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Автоматизована система діловодства суду це сукупність розрізаних локальних баз даних різних судів, органів та установ системи правосуддя. Існуюча система підтримує тільки обмін даними діловодства методом реплікації частин баз даних. Такий громіздкий та неефективний принцип побудови автоматизованої системи додає певних труднощів з синхронізацією даних на центральному рівні та не забезпечує достатньої актуальності та достовірності інформації.

У судах немає єдиного програмного забезпечення, яке забезпечує автоматизацію ведення загального та процесуального діловодства. Крім найпоширеніших комп'ютерних програм "Д-3" (для місцевих та апеляційних загальних судів) та "Діловодство спеціалізованого суду" (для адміністративних та господарських судів), адміністрування якого здійснюється державним підприємством "Інформаційні судові системи", окремі суди використовують інші програмні продукти.

Зокрема, в апеляційному суді міста Києва використовується Автоматизована система електронного документообігу "Апеляція", розроблена апеляційним судом міста Києва; у Касаційному кримінальному суді Верховного Суду та Касаційному цивільному суді Верховного Суду – Автоматизована система діловодства Вищого спеціалізованого суду України, розроблена Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Використання судами різних програмних продуктів, слабо інтегрованих між собою, не забезпечує цілісності інформації про діяльність судів, органів та установ системи правосуддя, ускладнює її узагальнення, оброблення та використання.

Функціонування найпоширеніших програмних продуктів автоматизації діловодства суду ("Д-3", "ДСС") здійснюється з використанням застарілого програмного забезпечення системи управління базами даних Firebird 2.5. У результаті відчувається недостатньо висока продуктивність системи при виконанні певних завдань, що обумовлено також недосконалістю архітектури бази даних.

Для забезпечення фіксування судового засідання технічними засобами в судах використовуються локальні програмно-апаратні комплекси різних типів, які мають не однакові формати запису результатів фіксування, що ускладнює взаємодію з іншим програмним забезпеченням. Файли результатів фіксування зберігаються на оптичних дисках в кожному окремому суді, віддалений доступ до них відсутній. Можливість фіксування результатів судового засідання безпосередньо у хмарне сховище також відсутня.

Існуюче програмне забезпечення та програмно-апаратні комплекси, що використовується в судах, не можуть забезпечити виконання ряду функціональних завдань, зокрема:

- наявні ресурси сховищ даних через їх обмеженість та моральну застарілість не дозволяють забезпечити централізоване зберігання та обробку процесуальних та інших документів і інформації в єдиній базі даних, збереження справ та інших документів в електронному архіві;

- існуючий функціонал Автоматизованої системи документообігу суду не дає можливості спільної роботи з документами;

- розроблена підсистема "Електронний суд" потребує доопрацювання для можливості її інтеграції з іншими підсистемами ЄСПС, у тому числі з урахуванням необхідності реєстрації офіційних електронних адрес, розмежування прав доступу на перегляд судових рішень в ЄДРСР тощо;

- наявна підсистема відеоконференцзв'язку обмежена кількістю спеціально обладнаних для цього приміщень (робочих місць) та не забезпечує мобільності проведення відеоконференцій шляхом використання лише мобільного пристрою та наявності доступу до мережі Інтернет, а організація реєстрації користувачів та розподілу прав доступу до підсистеми не дозволяє її ефективного використання навіть в межах одного суду;

- віддалений доступ користувачів цієї системи до будь-якої інформації, що в ній зберігається, в електронній формі відповідно до диференційованих прав доступу неможливий без запровадження централізованих політик керування обліковими записами користувачів;
- існуючий ЄДРСР не підтримує можливості диференційованих прав доступу його користувачів, можливості інтеграції з іншими модулями та підсистемами, зокрема для забезпечення взаємодії з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також не забезпечує належного рівня та якості знеособлення інформації;
- програмне забезпечення аудіо- та відеофіксації судових засідань та їх транслявання в мережі Інтернет не використовує консолідований центр обробки, збереження та відтворення мультимедійної інформації;
- автоматизована взаємодія судів, органів та установ системи правосуддя із іншими автоматизованими, інформаційними, інформаційно-телекомунікаційними системами органів правопорядку, Міністерства юстиції України та підпорядкованих йому органів та установ здійснюється шляхом використання великої кількості окремих модулів замість використання консолідованого інформаційного вузла.

IV. СТРУКТУРА ЄСІТС

Основними складовими ЄСІТС є такі взаємопов'язані підсистеми:

1. Загальна підсистема;
2. Єдина підсистема електронного діловодства судів, органів та установ системи правосуддя;
3. Єдиний контакт-центр судової влади України;
4. Єдина підсистема управління фінансово-господарськими процесами;
5. Комплексна система захисту інформації.

1. Загальна підсистема:

- 1.1. Офіційна електронна адреса (Електронний кабінет);
- 1.2. Офіційний веб-портал "Судова влада України";
- 1.3. ЄДРСР;
- 1.4. Єдиний державний реєстр виконавчих документів (далі – ЄДРВД);
- 1.5. Модуль "Відкриті набори даних";
- 1.6. Модуль "Автоматизована взаємодія з іншими автоматизованими системами".

2. Єдина підсистема електронного діловодства судів, органів та установ системи правосуддя:

- 2.1. Електронний суд;
- 2.2. Електронне діловодство;

- 2.3. Модуль "Автоматизований розподіл";
- 2.4. Модуль "Електронний архів";
- 2.5. Модуль "Судова статистика".

3. Єдина підсистема управління фінансово-господарськими процесами:

- 3.1. Модуль "Управління персоналом, фінансовим та бухгалтерським обліком";
- 3.2. Інші модулі з питань управління фінансово-господарською діяльністю.

4. Єдиний контакт-центр судової влади України.

5. Комплексна система захисту інформації.

Принцип побудови ЄСІТС – "хмарні технології", що передбачають віддалену обробку та зберігання даних та надають користувачам мережі Інтернет доступ до обчислювальних ресурсів і програмного забезпечення як до онлайн-сервісу.

Для потреб ЄСІТС створюється сервіс хмарного зберігання та обробки інформації, який складається з декількох центрів оброблення даних (щонайменше двох), що містять власне апаратне забезпечення, системне програмне забезпечення з інструментами віртуалізації, системи керування базами даних, програмно-апаратний комплекс захисту інформації, та резервовані канали зв'язку необхідної швидкості.

ЄСІТС має врахувати усі ділові процеси в судах, органах та установах системи правосуддя, передбачені новими процесуальними кодексами та іншими нормами чинного законодавства із забезпеченням моніторингу стадій таких процесів та своєчасним оповіщенням причетних осіб, та посадових осіб.

1. ЗАГАЛЬНА ПІДСИСТЕМА

1.1. ОФІЦІЙНА ЕЛЕКТРОННА АДРЕСА (ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ)

Офіційна електронна адреса (Електронний кабінет) є основним інструментом доступу користувачів до ЄСІТС та можливості використання її сервісів.

Через Електронний кабінет здійснюється реєстрація та подальша авторизація користувачів для можливості користування всіма доступними сервісами, що входять до Електронного кабінету. Перехід між доступними користувачу сервісами не потребуватиме додаткової автентифікації.

Реєстрація та подальша автентифікація користувачів здійснюється в тому числі за допомогою ЕЦП користувача.

Доступ користувачів до Електронного кабінету для реєстрації або користування функціями електронного судочинства відкривається на сторінці офіційного веб-порталу судової влади України. Можливість доступу користувачів ЄСІТС до будь-якої інформації, що в ній зберігається, а також до сервісів ЄСІТС, забезпечується відповідно до диференційованих прав доступу таких користувачів.

Серед основних доступних користувачу сервісів Електронного кабінету – Електронний суд, сервіси пошуку ЄДРСР, моніторинг стадій розгляду судових справ, моніторинг судових засідань по справі (місце, дата і час), моніторинг нових рішень в ЄДРСР за пошуковими шаблонами, доступ до сервісів Мін'юсту. Перелік сервісів Електронного кабінету з часом буде розширюватись.

Користувачі Електронних кабінетів можуть надавати (відкликати) користувачам інших Електронних кабінетів права на різного рівня доступ до інформації та на вчинення дій від свого імені.

1.2. ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ-ПОРТАЛ "СУДОВА ВЛАДА УКРАЇНИ"

Офіційний веб-портал "Судова влада України" використовується для оприлюднення публічної інформації про діяльність судів, органів та установ системи правосуддя та для надання безоплатного доступу до оприлюднених інформаційних ресурсів.

Основними завданнями веб-порталу "Судова влада України" є надання можливості громадянам та учасникам судового процесу отримувати інформацію про діяльність органів судової влади, довідкову інформацію та іншу публічну інформацію, відомості із відкритих реєстрів судової влади та інших реєстрів пов'язаних із здійсненням правосуддя в Україні, онлайн трансляції судових засідань, можливість сплати судового збору, штрафу.

Функціонування веб-порталу "Судова влада України" в обов'язковому порядку має забезпечувати:

- надання особам інформації про стан розгляду судових справ за допомогою веб-порталу у випадках, встановлених законом;
- розміщення на веб-порталі оголошень про виклик в суд осіб (відповідача, третьої особи, свідка), зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи яких невідоме;
- оприлюднення у випадках, встановлених законом, іншої інформації на веб-порталі, веб-сайтах Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
- організації технічної та інформаційної підтримки користувачів підсистем ЄСІТС за допомогою веб-порталу;
- невідкладного публікування на веб-порталі всіх протоколів автоматизованого розподілу;
- оприлюднення передбаченої законодавством інформації по судових справах про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі її

посадовою особою, та про визнання торговельної марки (знаку для товарів і послуг) добре відомою;

- оприлюднення рішень Ради суддів України, постанов Пленуму Верховного Суду, повідомлень про кількість вакантних посад суддів у суді, інформації Вищої кваліфікаційної комісії суддів про проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, зразків дисциплінарної скарги щодо судді для подання до Вищої ради правосуддя та інших зразків процесуальних документів;

- оприлюднення оголошень про виклик відповідача, третьої особи, свідка, зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, номер судового провадження, місце, дата і час наступного судового засідання, на яке така особа викликається.

- опублікування відомостей щодо справ про банкрутство, які підлягають офіційному оприлюдненню, або посилення на них;

- розміщення оголошень про проведення аукціону з продажу майна боржника;

- оприлюднення офіційних статистичних та оперативних звітів щодо роботи судів, органів та установ системи правосуддя.

1.3. ЄДРСР

ЄДРСР – модуль, що забезпечує збирання, облік (реєстрацію), накопичення, зберігання, захист, пошук та перегляд електронних копій судових рішень та окремих думок суддів.

ЄДРСР має забезпечувати оброблення внесених до реєстру електронних копій судових рішень в частині можливості збереження повних текстів електронних копій судових рішень, а також знеособлених електронних копій судових рішень, в текстах яких автоматично маскуються відомості, які не можуть бути розголошені відповідно до законодавства.

ЄДРСР має забезпечити передбачений законодавством функціонал, який відсутній в існуючому на сьогодні програмному забезпеченні, зокрема:

- можливість розмежування прав доступу для користувачів щодо можливості ознайомлення з повним чи знеособленим текстом судового рішення;

- взаємодія з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Необхідність запровадження відповідного функціоналу обумовлено наступними вимогами процесуального законодавства:

- судові рішення вручаються шляхом надсилання (видачі) відповідній особі копії (тексту) повного або скороченого судового рішення, що містить інформацію про веб-адресу такого рішення у ЄДРСР;

- виклики і повідомлення здійснюються шляхом вручення ухвали в порядку, передбаченому процесуальним законодавством для вручення

судових рішень, частина третя статті 120 Господарського процесуального кодексу України;

– за наявності відповідної письмової заяви учасника справи повідомлення про призначення справи до розгляду та про дату, час і місце проведення судового засідання чи проведення відповідної процесуальної дії може здійснюватися судом з використанням засобів мобільного зв'язку шляхом надсилання такому учаснику справи текстових повідомлень із зазначенням веб-адреси відповідної ухвали в ЄДРСР;

– підставою для виконання суб'єктом державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань судового рішення, що набрало законної сили, є його примірник в електронній формі, надісланий суб'єкту державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань у порядку інформаційної взаємодії між ЄДРСР та Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Інтерфейс ЄДРСР має забезпечувати зручний пошук судових рішень за реквізитами та іншими можливими критеріями, контекстний пошук за словами; доступність сервісів сортування судових рішень за можливими критеріями; можливість здійснення індивідуальних налаштувань та закладок для користувачів; інших зручних сервісів пошуку судових рішень.

Інформаційна взаємодія між ЄДРСР та іншими державними електронними інформаційними ресурсами здійснюється інформаційно-телекомунікаційними засобами в електронній формі у порядку, визначеному спільним актом володільця інформації реєстру та відповідного державного органу (установи), та в обсязі, необхідному для здійснення відповідним державним органом (установою) визначених законом повноважень.

1.4. ЄДРВД

ЄДРВД – електронна база даних, що забезпечує внесення, облік, накопичення, зберігання, захист та перегляд електронних виконавчих документів.

ЄДРВД, аналогічно ЄДРСР, має забезпечувати розмежування прав доступу користувачів щодо перегляду електронних виконавчих документів, та їх внесення до реєстру; доступність сервісів пошуку та сортування електронних виконавчих документів; сервісів контролю за виконанням рішень, визначених в електронних виконавчих документах, інших зручних для користувачів сервісів.

Інформаційна взаємодія між ЄДРВД та іншими державними електронними інформаційними ресурсами здійснюється інформаційно-телекомунікаційними засобами в електронній формі у порядку, визначеному спільним актом володільця інформації Реєстру та відповідного державного органу (установи), та в обсязі, необхідному для

здійснення відповідним державним органом (установою) визначених законом повноважень.

1.5. МОДУЛЬ "ВІДКРИТІ НАБОРИ ДАНИХ"

Модуль має забезпечити оприлюднення в автоматичному режимі відкритих наборів даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних за допомогою механізму отримання інформації із інших підсистем ЄСІТС та формування, на основі отриманої інформації, архіву зі структурованими даними відповідно до встановлених вимог.

До відкритих наборів даних, які мають оприлюднюватися, наразі відноситься:

- Реєстр електронних адрес органів державної влади, їх посадових та службових осіб;
- Реквізити для сплати судового збору;
- ЄДРСР;
- Судова статистика;
- Перелік судів із зазначенням коду ЄДРПОУ, юридичних адрес та електронних адрес для листування;
- Реєстр судових справ з результатами автоматичного розподілу між суддями та результатами повторного автоматичного розподілу справ відповідно до положення про автоматизовану систему документообігу суду;
- Реєстр судових засідань (номер справи, суддя, сторони, результат засідання, дата і причина перенесення).

1.6. МОДУЛЬ "АВТОМАТИЗОВАНА ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ АВТОМАТИЗОВАНИМИ СИСТЕМАМИ"

Модуль має забезпечити можливість автоматизованої взаємодії ЄСІТС з іншими автоматизованими, інформаційними, інформаційно-телекомунікаційними системами органів та установ системи правосуддя, органів правопорядку, Міністерства юстиції України та підпорядкованих йому органів та установ.

Автоматизована взаємодія з іншими автоматизованими системами здійснюється координатором шини обміну даних, що виконує функцію логічного шлюзу між джерелами даних ЄСІТС та інформаційними системами державних органів України. Інтеграція ЄСІТС до загальнодержавного інформаційного простору відповідає цілям гармонійного поєднання судової влади із виконавчою та законодавчою.

Надсилання електронних документів судів, органів та установ системи правосуддя до державних реєстрів та інформаційних систем інших державних органів і установ має здійснюватися з центральної бази даних в автоматичному режимі відповідно до затверджених в установленому порядку регламентів.

Інформаційна взаємодія з іншими державними електронними інформаційними ресурсами здійснюється інформаційно-телекомунікаційними засобами в електронній формі у порядку, визначеному спільним актом ДСА України та відповідного державного органу (установи).

2. ЄДИНА ПІДСИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ДІЛОВОДСТВА СУДІВ, ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ

2.1. ЕЛЕКТРОННИЙ СУД

Електронний суд – модуль, що забезпечує обмін електронними документами між судами, органами та установами системи правосуддя, фізичними особами та учасниками судового процесу.

Учасники судового процесу за допомогою сервісів Електронного суду повинні мати змогу надсилати копії електронних документів іншим учасникам судового процесу (користувачам ЄСІТС), подавати позовні заяви та інші передбачені законом процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, а також отримувати судові рішення та інші електронні документи.

Користувачі сервісу Електронного суду також можуть подавати до суду, органу та установи системи правосуддя електронні запити, скарги, пропозиції та інші непроцесуальні звернення, що стосуються діяльності таких органів, а також отримувати відповіді на них.

Для проекту будь-якого електронного документу, створеного в підсистемі Електронного суду на всіх стадіях його формування забезпечується конфіденційність його змісту за допомогою шифрування із використанням електронного цифрового підпису (далі – ЕЦП) автора проекту. Осіб, допущених до інформації, що захищається, визначає автор документу.

Документи подаються до суду, органу та установи системи правосуддя після їх підписання ЕЦП користувача. Після успішної відправки, користувачі підсистеми можуть відслідковувати рух та стан розгляду документа в суді, органі та установі системи правосуддя. Відомості про доставку документа, його реєстрацію в суді (підсистемі електронного діловодства) та інші відомості надсилаються до Електронного кабінету автора в автоматичному режимі.

Користувачі модулю можуть сплатити судовий збір та інші платежі у режимі он-лайн засобами Електронного суду під час формування відповідного документа.

Шляхом формування, підписання та направлення до модулю електронного доручення, встановленої адміністратором форми (з правом передоручення або без такого права), особа, що зареєструвала Електронний кабінет, може уповноважити представника (іншу фізичну особу, що має зареєстрований електронний кабінет) на подання документів

від свого імені або від імені довірителя по судовій справі, судовому провадженню або зверненню. Електронні доручення, що підтверджують повноваження підписанта, автоматично додаються підсистемою до кожного документу відправленого ним.

Шляхом формування, підписання та направлення до підсистеми електронного доручення, встановленої адміністратором форми (з правом передоручення або без такого права), особа, що зареєструвала електронний кабінет в межах отриманих повноважень може надати (скасувати) іншій фізичній особі доступ до документів по судовій справі, судовому провадженню або зверненню.

До Електронного кабінету особи в судових справах, в яких така особа приймає участь, надсилаються:

- 1) веб-посилання на тексти всіх сформованих судом процесуальних документів по справі: судові рішення, судові повістки та виклики тощо;
- 2) інформація про отримані та зареєстровані вхідні документи по справі разом з такими електронними документами;
- 3) інформація про отримані документи по справі від інших учасників разом з такими електронними документами;
- 4) електронні документи, що спричинили зміну стану розгляду справи, протоколи автоматичного розподілу тощо.

В Електронному кабінеті користувача має також відображатись календар подій по судових провадженнях, в яких така особа приймає участь та інформація щодо поданих нею не процесуальних звернень.

2.2. ЕЛЕКТРОННЕ ДІЛОВОДСТВО

Електронне діловодство – модуль, який забезпечує автоматизацію процесів загального та процесуального діловодства в судах, органах та установах системи правосуддя, в тому числі "безпаперовий" документообіг, та підвищує ефективність роботи з одночасним встановленням управлінського контролю. Доступ до неї провадиться через Електронний кабінет або автоматизоване робоче місце.

Підсистема повинна забезпечувати:

- 1) автоматизацію діловодства в судах, органах та установах системи правосуддя, у тому числі обмін інформаційними ресурсами у межах окремих органів, між судами, органами та установами системи правосуддя та учасниками судового процесу;
- 2) реєстрацію вхідної та вихідної кореспонденції, внутрішніх документів, судових справ, матеріалів судового провадження, скарг, заяв, клопотань та інших передбачених законодавством процесуальних документів, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, в порядку їх надходження та фіксування етапів руху інформаційних ресурсів;
- 3) викладення (формування) оригіналів електронних судових рішень, виконавчих документів, інших документів у формі електронного

документу, створення доказів у формі електронних копій паперового документу, процесуальних та інших документів, що подаються у паперовій формі, розмітка створених документів;

4) збереження інформаційних ресурсів в електронному архіві та їх автоматизоване надсилання до ЄДРСР, ЄДРВД та до центральної бази даних, у тому числі для підготовки та автоматизованого формування статистичних даних, узагальнюючих та аналітичних показників, звітності про стан здійснення судочинства, тощо.

Автоматизація ведення діловодства має відповідати встановленому законодавством порядку ведення загального та процесуального діловодства.

Вхідна кореспонденція, у тому числі процесуальні документи, приймається і опрацьовується користувачами підсистеми відповідно до їх функціональних обов'язків та реєструється в підсистемі в день її надходження.

На кожний службовий або процесуальний документ в Електронному діловодстві створюється технічний електронний документ (реєстраційно-моніторингова картка), що містить повну інформацію про автора, реквізити та рух документа.

Модуль повинен мати можливість присвоювати кожній судовій справі (кримінальному провадженню) єдиний унікальний номер, який автоматично формується під час реєстрації першого процесуального документу, на підставі якого може бути відкрите провадження у справі та який залишається незмінним незалежно від руху судової справи (кримінального провадження).

Єдиний унікальний номер судової справи зазначається судами в судовому рішенні та використовується, в тому числі, для формування Європейського ідентифікатора судової справи (European Case Law Identifier – ECLI).

Електронне діловодство повинно також автоматично формувати номер судового провадження, необхідного для діловодства відповідного суду.

2.3. МОДУЛЬ "АВТОМАТИЗОВАНИЙ РОЗПОДІЛ"

Модуль "Автоматизований розподіл" – централізований модуль, що забезпечує об'єктивний та неупереджений автоматизований розподіл судових справ у судах загальної юрисдикції між суддями з урахуванням спеціалізації та рівномірного навантаження для кожного судді, за принципом випадковості та у хронологічному порядку надходження судових справ; об'єктивне та неупереджене визначення присяжних у судах загальної юрисдикції у порядку черговості, з урахуванням граничних меж їх зайнятості та в хронологічному порядку надходження судових справ.

Модуль має забезпечувати автоматизований розподіл судових справ та визначення присяжних за правилами, передбаченими процесуальним законодавством.

Розподіл судових справ (визначення присяжних), здійснюється модулем автоматизованого розподілу виключно в автоматизований спосіб (без участі посадових осіб) під час реєстрації в суді передбачених законом процесуальних документів, на підставі інформації, внесеної до модулю Електронного діловодства та до модулю Управління персоналом, фінансовим та бухгалтерським обліком.

Результатом роботи модулю автоматизованого розподілу мають бути автоматично сформовані протоколи про результати розподілу судових справ (визначення присяжних) за формою, встановленою законодавством. Сформовані протоколи мають невідкладно публікуватись на веб-порталі "Судова влада України".

Модуль автоматизованого розподілу також повинен забезпечувати у передбаченому законодавством порядку розподіл справ у Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Вищій раді правосуддя; відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство.

2.4. МОДУЛЬ "ЕЛЕКТРОННИЙ АРХІВ"

Модуль має забезпечувати збереження справ та інших документів в електронному архіві.

До електронного архіву передаються усі відомості щодо розглянутих судових справ, та інші документи, які внесені до центральної бази даних.

Електронний архів – це відокремлена частина центральної бази даних, що не підлягає редагуванню та містить інформацію про судові справи або документи, які передані до архіву.

Модуль також має забезпечити переведення в цифрову форму судових архівів, раніше сформованих лише у паперовій формі.

2.5. МОДУЛЬ "СУДОВА СТАТИСТИКА"

Модуль Судової статистики повинен забезпечувати:

1) автоматичне формування статистичної, оперативної та іншої звітності на підставі наявних даних в центральній базі даних за будь-який період часу для отримання інформації про поточну ситуацію в судах, органах та установах системи правосуддя з метою здійснення аналізу щодо підвищення продуктивності та ефективності діяльності відповідного органу;

2) перевірку в автоматичному режимі умов логічного контролю статистичних та оперативних звітів;

3) зведення (групування за окремими ознаками) статистичних та оперативних звітів, іншої статистичної інформації, формування узагальнюючих та аналітичних показників в автоматичному режимі;

4) розмежування доступу для окремих працівників судів, органів та установ системи правосуддя до інформації відповідно до розпоряджень відповідних судів, органів та установ системи правосуддя;

5) автоматизоване оприлюднення офіційних статистичних звітів на веб-порталі відповідно до встановленого порядку.

Для планування та формування офіційних статистичних та оперативних даних судами, органами та установами системи правосуддя використовується обсяг інформації, що міститься в центральній базі даних.

3. ЄДИНА ПІДСИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИМИ ПРОЦЕСАМИ

3.1. МОДУЛЬ "УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ, ФІНАНСОВИМ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИМ ОБЛІКОМ"

Модуль забезпечує автоматизацію процесів кадрового, фінансового та бухгалтерського обліку, формування кадрової, фінансової та бухгалтерської звітності, передачу необхідних даних до Модулю централізованого автоматизованого розподілу.

В частині управління персоналом модуль забезпечує:

- формування та ведення Досьє кандидатів на посаду судді, а також Суддівських досьє на їх основі;
- внесення даних щодо спеціалізації суддів, складу постійних колегій;
- ведення штатного розпису, особових справ, карток, журналів із кадрових питань;
- формування наказів, розпоряджень з кадрових питань;
- ведення книги обліку руху трудових книжок і вкладишів до них та книги обліку видачі довідок про стаж, місце роботи, у тому числі облік та аналіз кадрового складу, формування звітів;
- автоматичне здійснення табельного обліку робочого часу та ведення календарів суддів;
- автоматизований обрахунок та формування звітності про середньооблікову чисельність персоналу за категоріями;
- формування звітності на будь-яку дату про фактичну чисельність персоналу за категоріями;
- документальне супроводження дисциплінарної відповідальності працівників та держслужбовців, оцінювання, навчання та атестації;
- оформлення службових відряджень;
- проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та конкурсів на зайняття вакантних посад суддів;
- ведення справ військового обліку, тощо.

У частині управління фінансовим і бухгалтерським обліком модуль забезпечує:

- формування проектів кошторисів та розрахунків до них;
- формування зведених кошторисів та розрахунків до них;
- облік виконання кошторисів та планів асигнувань;
- управлінський облік результативних показників паспортів бюджетних програм;
- формування звітності про виконання кошторисів та показників паспортів бюджетних програм;
- автоматизована взаємодія з казначейськими програмами щодо фінансового планування, виконання бюджету, контролю надходження платежів до бюджету, за які відповідальні органи судової влади;
- ведення аналітичного обліку руху коштів на депозитних рахунках відповідно до процесуального законодавства;
- формування та виконання фінансових планів підприємств;
- формування звітів про виконання фінансових планів;
- ведення усіх напрямків бухгалтерського обліку;
- підтримка необмеженої кількості планів рахунків;
- синтетичний і аналітичний облік. Багаторівневий аналітичний облік по контрагентах, підрозділах, співробітниках, за статтями витрат, номенклатурою запасів і послуг, довільна аналітика;
- формування бухгалтерських проведення за первинними документами з різними планами рахунків;
- оперативний аналіз балансу, об'єктів аналітичного обліку;
- внутрішня і зовнішня бухгалтерська звітність;
- облік грошових коштів; управління запасами, тощо.

3.2. ІНШІ МОДУЛІ З ПИТАНЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Концепція передбачає можливість побудови в рамках ЄСІТС модулів з інших питань управління фінансово-господарською діяльністю. До таких модулів можуть, наприклад, входити:

Облік договорів:

- Ведення договорів довільної форми;
- Календарне планування операцій за договорами;
- Ведення довільної кількості специфікацій до договорів;
- Аналіз розрахунків за договорами в цілому і по кожній операції окремо;
- Кількісний та сумовий контроль розрахунків за договорами;
- Розрахунок штрафних санкцій;
- Підготовка рахунків і замовлень на підставі договорів.

Калькуляція витрат і собівартості:

- Оперативний розрахунок планової собівартості продукції та послуг;

- Калькуляція фактичних витрат і собівартості за видами продукції та послуг, групами продукції та послуг, виробничими замовленнями;
- Ведення відомостей довільних баз розподілу витрат;
- Підтримка відомостей калькуляції довільної форми;
- Налаштування довільної програми розрахунку витрат за статтями калькуляції;
- Ведення архіву відомостей калькуляції і значень баз розподілу витрат.

Управління автотранспортом:

- Ведення картотеки автотранспорту;
- Прийом заявок на виконання автотранспортної роботи;
- Формування оперативного плану перевезень;
- Виписка подорожніх листів;
- Облік витрати паливно-мастильних матеріалів;
- Облік роботи водіїв;
- Облік стану шин і акумуляторів.

Податковий облік:

- Розрахунок податків по будь-яких алгоритмах;
- Автоматичне формування податкових накладних за документами відвантаження (оплати) і занесення записів до реєстрів продажів (покупок);
- Облік валових доходів і валових витрат.

4. ЄДИНИЙ КОНТАКТ-ЦЕНТР СУДОВОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

Єдиний контакт-центр судової влади України – контакт-служба, що забезпечує професійну обробку двосторонніх каналів спілкування з користувачами у вигляді консультаційної підтримки, дистанційної технічної підтримки, а також у вигляді забезпечення проведення засобами контакт-центру відео-чатів, відеоконференцій та трансляцій, у тому числі проведення судових засідань в режимі відеоконференцій, їх трансляцій, аудіо-, відеофіксація судових засідань, надсилання передбачених законом електронних повідомлень користувачам, як це передбачено вимогами законодавства.

Зокрема, єдиний контакт-центр судової влади має забезпечувати:

- встановлення надійних та якісних двосторонніх каналів спілкування з користувачами;
- консультаційну підтримку (надання інформації про діяльність судів, органів та установ системи правосуддя, користування функціями електронного судочинства, тощо);
- дистанційну технічну підтримку (підтримку функціонування електронних служб та застосувань, забезпечення службової взаємодії користувачів);
- автоматизацію надсилання передбачених законом повідомлень користувачам за допомогою засобів електронної пошти або іншими

засобами зв'язку (зокрема мобільного), які забезпечують фіксацію повідомлення або виклику;

- проведення судових засідань в режимі відеоконференцій (відео-чатів), їх трансляцій;
- технічний запис (аудіо-, відеофіксація) судових засідань з централізованим зберіганням відповідних аудіо- та відеозаписів;
- створення протоколів процесуальних дій та відеоконференцій відповідно до вимог законодавства.

Підсистема має дозволяти користувачу здійснювати вибір каналів спілкування самостійно, зазначаючи в налаштуваннях зареєстрованого Електронного кабінету зручні для нього контактні дані-ідентифікатори засобів зв'язку (зокрема мобільного), які забезпечують фіксацію повідомлення або виклику в автоматичному режимі.

За допомогою контакт-центра має забезпечуватись надсилання учасникам судового процесу, в тому числі кримінального провадження, текстів судових повісток у вигляді текстових або аудіо-повідомлень.

Контакт-центр повинен мати можливість здійснювати вихідні інформаційні кампанії судів, органів та установ системи правосуддя щодо інформування визначених категорії фізичних осіб про особливості роботи таких органів (в тому числі анкетування та соціальні опитування клієнтів у голосовому режимі за сценарієм) з фіксацією проведених розмов та переведенням їх змісту до текстового формату.

5. КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

Комплексна система захисту інформації – модуль, що реалізує функціонал комплексу організаційних, програмних і технічних заходів для забезпечення конфіденційності, цілісності, доступності інформаційних ресурсів на всіх стадіях їх зберігання, оброблення та передачі.

Забезпечення захисту інформаційних ресурсів ЄСІТС здійснюється шляхом застосування засобів і методів технічного захисту інформації, впровадження організаційних та інженерно-технічних заходів комплексної системи захисту інформації, спрямованих на недопущення блокування інформації, несанкціонованого доступу до неї, її модифікації або спотворення.

Забезпечення цілісності та збереження інформаційних ресурсів ЄСІТС здійснюється шляхом застосування відповідного програмного забезпечення і технічних засобів, комплексів, організаційних заходів.

Модуль комплексної системи захисту інформації та сполучні із нею модулі організаційного, інженерного та програмно-технічного забезпечення у комплексній взаємодії створюють ієрархічну фрагментарну структуру заходів протидії від несанкціонованого доступу до оброблюваної інформації в системі, забезпечуючи заданий рівень захисту інформаційних активів судів, органів та установ системи правосуддя.

В рамках побудови комплексної системи захисту інформації окремо реалізуються:

- двофакторна автентифікація користувачів в тому числі за допомогою ЕЦП користувача;
- моніторинг та кореляції подій інформаційної безпеки – збір даних для комплексного аналізу щодо подій інформаційної безпеки, які виникають в системі, організації моніторингу подій в журналах реєстрації подій та здійснення безперервного аудиту стану інформаційної безпеки в ЄСІТС;
- розмежування доступу до об'єктів захисту ЄСІТС для керування інформаційними потоками від користувачів (процесів) до об'єктів захисту;
- контроль цілісності засобів захисту – забезпечення функцій резервування інформації та дублювання ресурсів ЄСІТС, проведення відновлення функціонування його компонентів та контролю цілісності структурних компонентів (модулів);
- криптографічний захисту інформації ЄСІТС для забезпечення захисту інформації, яка передається в рамках ЄСІТС між користувачами та центром оброблення даних (хмарою), а також між користувачем та іншими компонентами ЄСІТС, для забезпечення захисту авторизованого зовнішнього доступу (доступ здійснюється із незахищеного середовища) користувачів до ресурсів ЄСІТС.

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄСІТС

Впровадження ЄСІТС має забезпечити:

- реалізацію усіх інструментів, передбачених новими процесуальними кодексами та впровадження електронного правосуддя;
- уніфікацію та оптимізацію процесів діяльності судів, органів та установ системи правосуддя;
- ефективну інформаційну взаємодію судів, органів та установ системи правосуддя з іншими державними органами та установами;
- створення єдиної системи електронного документообігу та контролю виконання доручень, яка забезпечить автоматизований рух документів та контроль за проходженням і виконанням документів у повному обсязі, що суттєво вплине на скорочення термінів підготовки та прийняття рішень;
- економію бюджетних коштів, які витрачаються на виготовлення та надсилання сторонам судового процесу процесуальних документів у паперовому вигляді;
- зменшення навантаження на працівників апарату суду, пов'язане з виготовленням та надсиланням сторонам судового процесу процесуальних документів у паперовому вигляді;
- зменшення навантаження на працівників канцелярії суду у зв'язку із зменшенням кількості відвідувачів суду, які подають до суду

процесуальні документи у паперовому вигляді. Покращення доступності до правосуддя, зокрема за рахунок зменшення черг у приймальні часи в приміщенні суду;

- вивільнення додаткового часу для суддів та працівників апарату суду на більш якісну підготовку до судового засідання;

- зменшення ризиків, пов'язаних з людським фактором: неможливість втручання до алгоритмів автоматизованого розподілу та формування статистичної та звітної інформації та підвищення рівня незалежності судів;

- підвищення зручності та доступності судової системи України, у тому числі шляхом впровадження контакт-центру; зростання довіри до органів правосуддя, поліпшення думки населення про суди.

VI. РИЗИКИ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ЄСІТС

Основними ризиками впровадження ЄСІТС вбачаються:

- недотримання терміну впровадження у разі необхідності доопрацювання системи при виявленні суттєвих помилок в процесі інтеграції модулів та (або) тестування, зважаючи на складність системи та стислі терміни впровадження;

- неповна або часткова реалізація окремих функцій внаслідок неврахування окремих процесів або їх частин у технічній документації на створення ЄСІТС внаслідок масштабності системи;

- несвоєчасне або не в повному обсязі виділення фінансових ресурсів для придбання необхідного обладнання, розробки та впровадження програмного забезпечення;

- не використання на перших етапах інструментів ЄСІТС з причини низької довіри користувачів, що є наслідком відсутності практичних навичок роботи в ЄСІТС та зміни загальної парадигми організації роботи;

- неефективність роботи в ЄСІТС в окремих судах внаслідок невідповідної технічної бази (морально застаріла комп'ютерна техніка, відсутність оргтехніки, не резервовані канали зв'язку та канали недостатньої швидкості).

VII. ЕТАПИ СТВОРЕННЯ ЄСІТС

Для побудови ЄСІТС передбачаються наступні етапи, кожен із яких характеризується певними завданнями в рамках загального впровадження системи.

Етап 1 (I півріччя 2018 року):

1. Розробка модуля "Офіційна електронна адреса (Електронний кабінет)".

2. Модернізація та впровадження модуля "Електронний суд" для використання в рамках централізованої моделі ЄСІТС.
3. Розробка модуля "Управління персоналом, фінансового та бухгалтерського обліку" та дослідна його експлуатація.
4. Модернізація модуля "Офіційний веб-портал "Судова влада України" із урахуванням розширеного переліку завдань.
5. Модернізація модуля "Формування та оприлюднення відкритих наборів даних".
6. Створення підсистеми "Єдиний контакт-центр судової влади України" та дослідна її експлуатація.
7. Впровадження в судах модуля "Автоматизований розподіл" в рамках централізованої моделі ЄСІТС.
8. Підготовчі роботи по створенню комплексної системи захисту інформації.
9. Визначення переліку та придбання необхідного обладнання, апаратних засобів та програмного забезпечення для функціонування ЄСІТС.

Етап 2 (II півріччя 2018 року):

1. Впровадження підсистеми "Єдиний контакт-центр судової влади" у промислову експлуатацію, організація роботи контакт-центру.
2. Впровадження у промислову експлуатацію в судах модулів "Судова статистика", "Управління персоналом, фінансовим та бухгалтерським обліком".
3. Розробка підсистеми "Єдиний державний реєстр судових рішень" (із урахуванням розширеного переліку завдань, визначених відповідно до вимог діючого процесуального законодавства на заміну існуючого програмного забезпечення із можливістю впровадження додаткового функціоналу).
4. Створення модуля "Єдиний державний реєстр виконавчих документів".
5. Придбання необхідного обладнання, апаратних засобів та програмного забезпечення для функціонування ЄСІТС.
6. Придбання програмного забезпечення Системи керування базами даних та налаштування її під потреби ЄСІТС.
7. Модернізація основного та побудова резервного центру обробки даних.
8. Створення модуля "Електронне діловодство".
9. Розробка модуля "Автоматизована взаємодія з іншими автоматизованими системами".
10. Запуск ЄСІТС в тестову експлуатацію.

Етап 3 (2019 рік)

1. Завершення робіт з побудови резервного центру обробки даних.
2. Уточнення переліку та необхідного обладнання, апаратних засобів та програмного забезпечення для функціонування ЄСІТС.

3. Впровадження підсистем, які було розроблено, але не впроваджено в попередніх етапах.

4. Розробка та впровадження модуля "Електронний архів".

5. Впровадження модуля "Автоматизована взаємодія з іншими автоматизованими системами".

6. Створення комплексної системи захисту інформації та отримання атестату відповідності.

7. Забезпечення комплексного функціонування ЄСІТС та впровадження регламентів технічної підтримки та супроводження в рамках контакт-центру ЄСІТС (служба сервіс-деск) та комплексної підсистеми оперативного моніторингу, контролю доступності та керування конфігураціями.

Наступні етапи життєвого циклу ЄСІТС (після 2019 року).

Концепція ЄСІТС передбачає можливість подальшої технологічної еволюції та нарощування її функціонального набору у відповідності із досягненнями науково-технічного прогресу, змінами законодавства та актуальними вимогами суспільства.